

Franckesche Stiftungen zu Halle

Panacea Apostasiæ: To gest, Lekarstwj proti Odpadlstwj

Vedel, Nicolaus

Lessné, 1631

Kapitola. II.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

[urn:nbn:de:gbv:ha33-1-228786](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:gbv:ha33-1-228786)

hneč / k slávo welikého swého gměna /
a Ckrkwe twé k wzdělání. Amen.

Kapitola II.

První Základ. ajmí se k stálosti w Ráboženstwj / a k
wstání Odpadstwj w ští mamez. Je Odpadlec na
sobě nesmyslnost / a nestydaté howadšce bláznovstwj
pronášl.

Doj od wyznání Swatého
Ewangeliwm, k Papežstwj se o-
brach / mrzutého a prawě nesmyslného
stutku se dopauštlj / gasněgi nad polední
swětlost to pronášsege, že zdrawau mysl
do konce potratil. Bkazuje jagistě
pádem swým / že naprosto newj, netoliko
co činí / ale také co sám gest: poněwadž
nerozwážuge gakh los geho, powolání a
spůsob gest / a proč swětla a života na
swětě vžívá.

W prawdě Bůh nechce / aby on zde
na swětě gako w přibytku a stálém do-
mě přebýwal: ani také aby se časnými
činito a pomijegichmi věcmi jen za-
měst-

měšťnám. Přichoz tu gest a poce-
stih/teerž dále giti má, do vlasti totiz
fdež půwod geho y misto odpociwání
gest. Aniz zagisté Měšťěním Swě-
ta aneb synem tohoto wěku gest Kte-
stanzale narozený w nebesťém měšťan-
stwi/Krále Králů wlastni rodina/ atak
newyhnuedlně Králowstwj nebesťého
dědic/a spolu dědic Krystů.

Tak tedy wywššěnému a rodu slaw-
ného náležj/aby podle své důstognosti
fráček/a samým skutkem je tijn wpraw-
dě gest, dokazowal. K gatěmuž chli
potřebj gest/aby opravdowě na prostřed-
ky myslil/teeržby ho k nebesťému geho
dědicstwi/a k dosažení odloženého Krá-
lowstwj, přiwesti mohli. Záležejí pak
prostředkowé ti w pravé známosti Bo-
ha/a w přesné geho počtě. Žemi wěc
mi zaoparten gsa Křestian/ nevstala u
snažnosti k chli swému fráčeti/ w tom
mysl geho/ w tom srdce geho/ cele za-
měšťnané býti má. Odkudž násle-
duge

B iiii.

duge

duge/že wsseligat wyhybari má wsseli-
 gatým překážkám/ kteréz genu na cestě
 té nepřátelé geho, Satan, Swět, Zelo,
 vmístagi/ aby mu tak dogiti nebeského
 Království překazili. Necht se te-
 dy odřeke (chceli swým během gíst bý-
 ti) Swěta a žádosti geho: a kdybykolt
 od zlého k zlému nabádán byl/ hned so-
 bě na paměť přiwede důstognošt swau a
 nebeské své powolání: byt pak měl pro-
 to negen zdejší cti a gměni/ ale y žiwo-
 ta nasadit. Nebo coby giného či-
 nil ten, gehož prawá čest/ gehož dědicwí
 gehož Knížetstwí/ nžbrž gehož žiwot/
 není ten kteréhož w tomto bzd wdoli v-
 žiwá žiwot? Děkawát geho čest, wžá-
 nost, důstognošt, nesmírně wywysšeně g-
 ssi/ nad wsselikau gasnost sláwy swětské/
 kteráž powážissi gi dobře, nic w prawdě
 není než marnost. Gest jagisté, gatž se
 kefl/ Boží Syn: čemuž gatá sláwa, ga-
 tž rod, wrownati se máž? Králem
 gest Křestan prawý/ giž y jde hned po-
 dlé

Kapitola II.

21

dlé práwa/ brzy pak podle skutku také,
ne na čas toliko/ale navěky: kdež žádně
proměny nebude/ kterauž zde Králům
aneb smrt/aneb nestálost lidských věch
přináší. A kdež giná Knížata nad ge-
dnau toliko neb některými fraginami a
Královstvími panují: (kteráž přirov-
nášši k celému Světu jako nějaký
půtek gsau/a na Mappě malíčkým kau-
stkem papíru obsahnauti se mohou:) ten
to náš, weliký w pravdě Král, širěji
nežli se powědjti může, bude kralovati:
gakožto kterž s Krystem nadewssechně
mi twory panovati bude. To sláwa,
to důstognost geho: k níz přináležetich
žboží gednostegně také slawné, bude.
Aniž žagisté žboží, geho záležeti bude w
něgakém domečku/ neb nějakém kusu
roli, aneb gedné neb více fragině: ale
poněwadž Krále wsech Králů spolu,
dědic gest/ očekáwagi geho žboží nebeská
věčná/a takové ceny/že toho ani mysl
wyssihnauti ani gazyt mysluwti ne-
můž.

můj. Co se žiwota geho tře ten stří-
 gest s Krystem w Bohu: a což diw-
 ſdyž vmtě teprw začíná žiw býti nawe-
 ly. To tedy sláwa/to bohatstwj/to
 žiwot člověka Křestana gest. Což on
 wšborně žmage/ žiwota časného nemá
 než za cestu tterauž wytonari můj/ ten
 tdo se do Wlasti vjírá. Wi, že Swět
 tento nic není/ gedně paussí pláná na
 ewoce/plodistwá na trní a hady: tterauž
 wšsat přegiti můj, prwé nežli do nebe-
 stě zaslíbené Země wegde. Omění
 pak a wjácnost Swěta tohoto, mezy
 wěch sobě pokládá/ tterěž mu na té ce-
 stě nápadně přicházejí: a cožkoli toho
 gest/ wj, že není než stín, a marnost nad
 marností. Přihodíkoliby se pak je
 wšech těch wěch na cestě oblaupení
 býti/málo sobě takowau strátau přetáží:
 wěda, že bez nich býti může: poněwad
 teprw tdyž wšech těch wěch pozbu-
 prawého žiwota/prawého žboží/ prawé
 sláwy dojíti má/ gíž mu žádný neode-
 me

Kapitola II.

23

me navěky.

A protož kdykoli mu gedno z toho
dvého učiniti přichází/ neb z věcí těch
z cestě jeho případných něco (neb vše-
cko) opustiti/ aneb cožby na vřmu dů-
stojnosti jeho bylo/ a chli z němuž smě-
řuge na odpor čelelo, něco učiniti: zvlá-
ště pak Krysta zapřiti/ Boha, práva a
dědictví svého, y Království nebeské-
ho se oděsti/ z Království tam vedoucích
cesty jeho se vychýliti; samého sebe do
propasti pekelné/ a na věčné zatracení
pohřiziti: natom pravím, když gest, ne-
ni tu pravý Křesťan tak neopatrný/ aby
to tak zlehné věcy třeba aspoň se roz-
mysleti, aneb pochybovati měl: ale pe-
vného gest vmyslu, nie překážet těch
marných nedbatí/ nýbrž předsevzati
cestu ochotně s pomocí Boží konati/ a-
by tak do dědictví toho/ slavného o-
nysla/ ani vcho šlychalo/ ani na
srdec lidště wstoupilo, (1 Kor. 2.9.)

WJH

wajiti mohle. Tak tedy synů v wíře a
stála při Boží pravdě, w wzhánání Pá-
na Boha, a při počtě geho, až do nepo-
slednějšího dchnutí trwage zůstává: co
se pak věch ku potřebě zdenšího života
přináležejících dočče/ o to pění že nebe-
stému svému Otci důvěrně poručí/
to zgetwně pronáší. A takhle pobož-
ný Křesťan gest živ/ kterýž maudro-
stí prawau obdařený gsa, sám sebe zná/
a swůg Staw sobě před oči předsta-
wuge.

Obpadlec pak zgetwně to pronáší/
že sandu zbawen, a w howadstau ne-
smysl nost pohřžen gest. Dítěho zagi-
sté toho/ což se teď natrhlo, nerozvažuge:
poněwadž na powolání své do konce se
zapomenu. Tak opowržené a zhowa-
dilé gest myslí/ že sobě za nic nenwšší
poctiwosti té, kterauž ho Král Králů ob-
dačil/ tdyž se Otcem geho bñti profázal/
ku wožiwání zboží nebeských/ a k wlá-
dactwí žiwota věčného powolal/ a aby
snad

Kapitola II.

25

snad ob Diebe nezblaudil/ cestu gemu
po nizzby giti měl, pilně w známost w slo
wu swém wvedl, newáží: nžbrž wssecko
to ja nic polože, wssecku ljbost a chut k ze
mi gen obrátil/ aby se tu gako had pla-
hl a w práchu zemském točáni své
měl. Čimž on i wěch případných hla
wní sobě wěc činí: a cestu po nizz se giti
má/ w chl k němuž se směřuje/ hospodu
w přibytí stál/ a wyhnanstwí w wlasti
obrací. Aniž pečuge, aby rameno za-
chowati mohl, než aby rukáw zachowal/
gadž se říká: a těla strátu snássi, gen aby
raucha nestratil: a gako onen (gadž
gest w ffabulich) pes maso paustij aby
stínu dosáhl.

Co se Diebe dohře/ bylby s tím
spokogen/ aby do něho wgiti mohl/
a wstat kdyby se to naběhu a bez práce
státi mohlo/ a stau předewšim wynnin-
kau/ aby on na swém směřu zastati/
to gest tělesného gmění a roli swých wží-
wati, mohl. Ale když pat i toho dvě-
ho

E

ho

ho gedno/a nebo Nebe/a nebo Země o-
pustiti se musš/on, podobrém toho, gatk
se gemu zdá vváženj/y mnohém v pfa-
tel mikhch radn wyhledáwánj/ smetisko
swé sobě wolj/ gakožto nad Nebeske
Kralowstwj daleko gemu pohodlnějšj.

Sláva prawá kteráž sama v Boha
platj/ v něho za nic proti tomu marně
chlauby dymu, gimž se krmš, newáží.

A snadně pohrdá všemi třebas těmi
čmřmectma forumami/ kteráž Duch
Swatý na hlavy Starců w Zgwenj
Swatého Jána wyládá/gen kdž tak
daleko přiměstí muž, aby lidé před ním
klobauky snjmali. Woli také při někte-
rého Knížete dvoře pochlebníkem a ma-
nem bñti/a giné otroky gatkž sám gest
za sebau giti widěti/ nežli s Krystem
na věky kralowati.

Nadto, co se přemyslowání
blahoslawenstwj věčném dorhce, tím se
nic nezanášj: aniž se muť věčných
bogi, kteráž bez počání segda snášet
bude,

Kapitola II.

27

bude, gen aby za něterh den bjdně-
ho toho žiwota vžil. Tuto wás pro-
šm/nagdeli se medle natom široke-
m Swět nad howadstwí člowěka tako-
wého nesmyslnějši bláznowstwí? A
wšak zdá se genu/že on welmi maudče
sobě wede/a wěcy své wyborně pra-
wuge: podobný gsa w tom nehwěstijm
bláznim/ kteráž když své rovně w bláz-
nowstwí přewyšsugi/ takowhm wšak ne-
duhem myšli z mánemí sau/ že se wšech
nehmaudčegšimi bři domniwagi.

Alle tuto sprawedliwý Boží sau-
poznáwati náleži/ kteráž proti těm ko-
ná/gesto s swětem rjmto se pogice ni-
kdy oprawdowě na to/ proč od Boha
na swět postaweni gsau/ nemysliž aniž
Boha wracně wyhwagi/ aby ge Du-
chem swým řidil a sprawowal.

En pobožná dusse/ kteráž spasení
swého žádostiwá gsn, Stawu a Powo-
lání swého wzácnost každodenně a ča-
sto tu paměti sobě přirwug: a s Da-
widem

widem modliti se nepřestáweg;

Cestý své Hospodine wweď m
wznámosti/ a stežkám svým wypo
mne. Denž ať chodím w prawd
tvé/a vždy povčůg mne: Nebo ti
gšy Bůh Spasitel můg/ na tebe
očekávám dne každého. (Žal. 25
4.5.) Nauč mne činiti vůle své
nebo ty gšy Bůh můg. Duch twů
dobrý/wedí mne gafo rovné zem
(143.10.) Poslechni napomenutí
tohoto:a stane se/že vždycky Boha pře
očima mými budeš:a opatrně činiti bu
deš/ cokolí činiti budeš: tak stálý a
staneš v Býce: tak brány pekelné pro
ti tobě nepodlagj. (Mat. 16.)

Kapitola. III.

Druhá přičina wstágeš, i Nanebnosti přičina
aržo.

3 Repw